

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w Prowincji Św. Maksymiliana Marii Kolbego
Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych
w Polsce (Franciszkanów) w Gdańsku

Gdańsk, sierpień 2024 r.

Wprowadzenie Ministra Prowincjalnego

W naszej posłudze kapłańskiej i działalności statutowej Prowincji, potrzeby dzieci są jednymi z priorytetowych, a ich dobro - kwestią najwyższej wrażliwości franciszkańskiego sumienia. Za św. Janem Pawłem II powtarzamy bowiem, że „(...) człowiek jest pierwszą i główną drogą Kościoła, a dziecko stanowi drogę wyjątkową, nadzieję i przyszłość świata”. Toteż troska o dziecko jest „podstawowym sprawdzianem stosunku człowieka do człowieka”.¹ Jednocześnie pragniemy wypełniać słowa Jezusa skierowane do swoich Uczniów, ale i zarazem do nas tu i teraz - „pozwólcie dzieciom przychodzić do Mnie, nie przeszkadzajcie im; do takich bowiem należy królestwo Boże.”²

Papieskie słowa i Jezusowa filozofia postępowania wobec dzieci w połączeniu z wymogami prawa powszechnego stanowią nader wymagający sprawdzian dla nas i całego duszpasterstwa. Słowa te są wezwaniem do zachowania wyjątkowej roztropności w kształtowaniu relacji z dziećmi, aby nie zniszczyć w nich tego, co najcenniejsze - miłości, bezpieczeństwa i niewinności, a z drugiej strony - wskutek nadmiernej zachowawczości, nadinterpretacji i formalizmu nie zabraniać im zbliżyć się do Jezusa. Toteż wszystkim naszym działaniom na rzecz ochrony dzieci musi towarzyszyć owa roztropność, tj. zdrowy rozsądek w doborze najbardziej adekwatnych i skutecznych środków do osiągnięcia pożądanego celu, a także wielkie wyczucie realizmu życiowego i takie postępowanie, które w konkretnych warunkach pozwoli zdziałać jak najwięcej dobrego. W tej samej mierze potrzebna jest naszemu powołaniu ewangeliczna „nieskazitelnosc gołębi”³, a więc łagodność i delikatność z jednej strony oraz stanowczość i bezkompromisowość wobec wszelkiej krzywdy i braku miłości do dzieci - z drugiej strony. Szczególnie bliski nam św. Franciszek z Asyżu zachęca bowiem, abyśmy nie oddzielali prostoty gołębi od roztropności węzów, które wybitny Nauczyciel połączył swymi błogosławnymi ustami”.⁴

Bycie mniejszym w naszym franciszkańskim zakonie to dostrzeganie potrzeb tych najbardziej potrzebujących i najmniejszych w „oczach” świata, a najbardziej

¹ M. Oroń, M. Stojowska KUL „Jan Paweł II o dzieciach: to dorośli jutra”, źródło: <https://www.vaticannews.va/pl/watykan/news/2024-06/jan-pawel-ii-o-dzieciach-to-dorosli-jutra.html>, dostęp: 25.07.2024 r.

² Ewangelia wg św. Marka 10,14; źródło: <https://biblia.deon.pl/rozdzial.php?id=309>.

³ Ewangelia wg św. Łukasza 10,16; źródło: <https://wbiblii.pl/szukaj/Mt+10%2C16>.

⁴ św. Bonawentura (Życiorys Większy XI, 1); źródło: <https://franciszkanie.com/index.php/2022/02/badzcie-wiec-roztropni-jak-wezel/>.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

bezbronni są dzieci - ufnie, wrażliwe i spragnione miłości. Ich rozwój i bezpieczeństwo są najwyżej piramidy potrzeb, które stara się zaspakajać Prowincja poprzez różne działania i dzieła szczególne. Tej kwestii nie wolno nam zaniedbać, popadając w formalizm lub zastępując otwartość serca i dotychczasowe zaangażowanie asekuracją przed wymagającą literą prawa. Nasze działania muszą pozostać więc niezmiennie, wszechstronne, otwarte na różnorakie potrzeby dzieci, a franciszkańską postawę wobec nich musi cechować czułość, delikatność i pełne poświęcenie. Jednocześnie musimy być nadzwyczaj czujni na najdrobniejsze odstępstwa od zasady działania z najwyższą wrażliwością i tylko dla dobra dzieci.

Każdy z naszych Braci powyższe zasady ma niejako zapisane we franciszkańskim DNA, ale czyniąc zadość wymogom prawa powszechnego na mocy wydanego dekretu ustanawiam specjalny dokument pod nazwą: „Standardy ochrony małoletnich w Prowincji Św. Maksymiliana Marii Kolbego Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych w Polsce (Franciszkanów) w Gdańsku”, który normuje kierunkowe wytyczne i podstawowe założenia w tym zakresie oraz zasady postępowania i procedury związane z urzeczywistnianiem w naszej codziennej posłudze i pracy apostołskiej troski o najmłodszych we wszystkich aspektach ich egzystencji. Jednocześnie zobowiązuję wszystkich Braci do bezwzględnego przestrzegania ustanowionych Standardów oraz zapewnienia dostępności do nich w wymaganej formie, stosownie do pełnionych funkcji i obowiązków. Pozostawiam również wszystkim Braciom moralną powinność wnikliwego badania, czy osoby spoza Zakonu, które angażują się w jakiegokolwiek dzieła i inicjatywy podejmowane przez Prowincję na rzecz małoletnich, dają rękojmię działania w najlepszym interesie i wyłącznie dla ich dobra oraz do bezzwłocznego reagowania na wszelkie, nawet najdrobniejsze, symptomy naruszenia wydanych Standardów.

Niech troska o dzieci będzie dla Braci najwyższą wartością, która obroni się sama w sobie, jeśli każdy będzie pilnie strzec wrażliwości swojego sumienia. Wszakże spisane Standardy niech służą swoją użytecznością jako uporządkowany zbiór zasad i formalnych procedur, a dla otoczenia będą deklaracją zaangażowania naszej franciszkańskiej wspólnoty w tworzenie najwyższych standardów ochrony dzieci, czynienia wszystkiego dla ich pożytku i wspierania ich wszechstronnego rozwoju.

o. Wojciech Kulig
Minister Prowincjalny

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie Ministra Prowincjalnego	2
I. Postanowienia ogólne.....	6
Założenia polityki na rzecz ochrony małoletnich.....	6
Wyjaśnienie pojęć i skrótów stosowanych w Standardach.....	8
Charakter prawny i podstawy wydania Standardów	11
Zakres podmiotowy i przedmiotowy Standardów	14
II. Podstawowe potrzeby i prawa małoletnich	17
III. Kodeks norm i zasad ochrony potrzeb i praw małoletnich	18
Zapisy ogólne kodeksu norm i zasad	18
Zasady chroniące w kontakcie bezpośrednim	19
Zasady korzystania wszelkich urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony małoletnich chroniącymi przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci	20
IV. Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego	21
Powzięcie informacji o przemocy	21
Działania formalno-prawne.....	24
Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.....	25
IV. Organizacyjny i kompetencyjny schemat odpowiedzialności w zakresie ochrony małoletnich.....	26
Zakres odpowiedzialności Prowincji	26
Poszerzanie świadomości w odpowiedzialności zbiorowej	28
VI. Obowiązki regulacyjnej i dokumentacyjnej Prowincji w zakresie ochrony małoletnich	29
Zasady zatrudniania pracowników Prowincji	29
Sposób dokumentowania ujawnionych zdarzeń.....	31
Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów	31

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

Zasady ochrony danych osobowych i wizerunku małoletnich	32
VIII. Postanowienia końcowe i implementujące	33
Zastosowanie do osób świeckich	33
Zastosowanie do osób duchownych.....	33
Zapisy ogólne	34
Załączniki:.....	35

I. Postanowienia ogólne

Założenia polityki na rzecz ochrony małoletnich

§ 1

1. Troska o ostatnich i najmniejszych zakorzeniona we franciszkańskich regułach jest pielęgnowana, promowana i nieustannie pogłębiana przez Zakon Braci Mniejszych Konwentualnych w działalności apostołskiej oraz poprzez różne dzieła edukacyjne, wychowawcze i dobroczynność.
2. Wspólnota franciszkańska od zawsze stara się z czujnością i wnikliwością rozpoznawać zagrożenia wobec małoletnich, tworzyć i stosować adekwatne procedury zapobiegania im oraz radykalnie przeciwstawiać się nadużyciom, szczególnie w sferze seksualnej, zarówno wewnątrz Zakonu, jak i w środowiskach, z którymi wchodzi w różnorakie interakcje w związku z prowadzeniem własnych dzieł i uczestnictwem w inicjatywach świeckich.
3. Zakon Braci Mniejszych Konwentualnych zapewnia także odpowiednią i bezzwłoczną reakcję na wszelkie przejawy krzywdzenia małoletnich, zarówno ze strony członków wspólnot życia konsekrowanego, jak i różnych form organizacji życia apostołskiego funkcjonujących przy Zakonie zgodnie z przepisami prawa kanonicznego i z uwzględnieniem wymogów prawa świeckiego.
4. Prowincja wpisując się bez wyjątku w założenia, o których mowa w ust. 1-3, prowadzi wieloaspektową politykę gwarantującą możliwie najwyższy poziom ochrony małoletnich i osób bezradnych.
5. Wdrażane w tym zakresie procedury i wydawane dokumenty, w tym niniejsze Standardy, mają charakter informacyjny, prewencyjny i naprawczy oraz ustalają reguły proceduralne w przypadku stwierdzenia nadużyć lub naruszeń ustalonych zasad postępowania w sprawach, które są poruszone w tych dokumentach.
6. Prowincja kieruje się w polityce zwalczania wszelkiego rodzaju nadużyć względem małoletnich przede wszystkim zasadą:
 - 1) transparentności, stosując jasne i zrozumiałe dla adresatów normy postępowania w przypadkach podejrzenia lub stwierdzenia nadużyć wobec dzieci i młodzieży,

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

- 2) adekwatności, przyjmując takie zasady, które w sposób możliwie najskuteczniej będą zapobiegać wszelkim formom nadużyć w przyszłości i pozwolą unikać podejrzeń o nadużycia we wspólnocie franciszkańskiej,
 - 3) konsekwentności, nie czyniąc żadnych wyjątków lub kompromisów w przypadku zidentyfikowania nadużyć.
7. W pracy duszpasterskiej, wychowawczej, edukacyjnej i dobroczynnej na rzecz osób małoletnich, wszyscy członkowie wspólnoty Prowincji, stosownie do powierzonych obowiązków, kierują się dyrektywami kościelnymi i zakonnymi, a w codziennej służbie i powołaniu stosują się do upomnienia św. Jana Pawła II, aby nigdy nie milczeć i nie być obojętnym wobec krzywdy, cierpienia i spychania niewinnych dzieci na margines oraz ranienia ich ludzkiej godności.⁵
 8. We wszelkich relacjach, w tym duszpasterskich z małoletnimi członkowie wspólnoty franciszkańskiej Prowincji przestrzegają norm moralnych i etycznych z radykalną stanowczością, a ich postępowanie w każdym wymiarze tych relacji jest urzeczywistnianiem pełnej ochrony i poczucia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.
 9. Niedopuszczalne są wszelkiego rodzaju manipulacje, niejednoznaczność zachowania, działania podstępne lub wprowadzające w błąd, a przede wszystkim jakiegokolwiek niemoralne zachowania i nadużycia swojej władzy, przewagi emocjonalnej lub stanu prowadzące do skrzywdzenia małoletniego.
 10. Każdy z Braci przyjmuje osobistą odpowiedzialność za pracę duszpasterską, wychowywanie i sprawowanie pieczy nad dziećmi oraz za inne formy działania na ich rzecz, jakkolwiek obszary te podlegają również hierarchicznej i organizacyjnej odpowiedzialności władz Prowincji i bezpośrednich przełożonych, względnie członków wspólnoty wyznaczonych do pełnienia szczególnych funkcji na rzecz ochrony małoletnich.
 11. Władze Prowincji zapewniają przejrzystość we wszelkich formach kontaktu z małoletnimi oraz stoją na straży wartości i zasad, których celem jest ochrona

⁵ Św. Jan Paweł II , Ochrona dzieci i młodzieży, Przemówienie do uczestniczek światowej konferencji parlamentarzystek, 18.10.2004; źródło: https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/przemowienia/parlamentarzystki_dzieci_18102004
Punktem odniesienia do stanowienia skutecznych praw chroniących dzieci była dla Św. Jana Pawła II maksyma Juwenalisa „maxima debetur puero reverentia”, tj. „największy szacunek należy się dziecku” - por. Satyry, XIV, 47), źródło: <https://www.portel.pl/spoleczenstwo/jan-pawel-ii-o-kwestiach-spoecznych-cz-2/48928>.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

dzieci i młodzieży, a także czuwają nad wypełnianiem zobowiązań i składanych deklaracji, a w zakresie niezbędnym podejmują odpowiednie i konieczne działania zaradcze, aby uniknąć jakichkolwiek podejrzeń w stosunku do członków wspólnoty prowincjalnej o zamiary i czyny moralnie naganne wobec małoletnich.

Wyjaśnienie pojęć i skrótów stosowanych w Standardach

§ 2

Użyte w niniejszych Standardach pojęcia i skróty oznaczają:

1. bezpośredni przełożony - gwardian w stosunku do wspólnoty klasztornej, kierownik jednostki organizacyjnej względem pracowników i osób współpracujących z tą jednostką, magister postulatu względem postulantów oraz Minister Prowincjalny wobec wszystkich pozostałych członów wspólnoty, w tym członków Zarządu oraz kierujących jednostkami lub dziełami szczególnymi Prowincji, a także wobec osób zatrudnionych bezpośrednio przez Prowincję lub z nią współpracujących,
2. cyberprzemoc - wszelka przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych, w szczególności w formie komunikatorów, czatów, stron internetowych, mediów społecznościowych, blogów, SMS-ów i MMS-ów, która może mieć formę wulgarnych wiadomości, obraźliwych komentarzy (hejt, trolling), rozpowszechniania zdjęć ukazujących dziecko w niekorzystnym świetle, zastraszania, śledzenia (cyberstalking), ujawniania tajemnic (outing) itp.,
3. czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka - czynniki wynikające z warunków, różnych sytuacji oraz sposobu funkcjonowania rodziny zwiększające prawdopodobieństwo, że dziecko doświadczy intencjonalnego lub nieintencjonalnego krzywdzenia, nieodpowiednich dla niego wpływów, które mogą spowodować zaburzenia w przebiegu jego rozwoju,
4. członek wspólnoty lub Brat - kapłani, bracia bez święceń kapłańskich, postulanci i nowicjusze będący pod jurysdykcją Prowincji św. Maksymiliana Marii Kolbego Zakonu Braci Mniejszych Konwentalnych w Polsce (Franciszkanów) w Gdańsku,

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

5. dane osobowe dziecka - wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, w tym jego imię i nazwisko oraz wizerunek,
6. interwencja - proces mający na celu doprowadzenie do korzystnej zmiany sytuacji dziecka, poprzez wyeliminowanie krzywdzenia i zapewnienie dziecku bezpieczeństwa wskutek szybkiej i skutecznej reakcji,
7. krzywdzenie dziecka - każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej bądź społeczności, które ma szkodliwy wpływ na zdrowie, rozwój fizyczny lub psychospołeczny dziecka, w tym w szczególności popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę,
8. małoletni (dziecko) - każda osoba od urodzenia do ukończenia 18 roku życia,
9. opiekun małoletniego - osoba uprawniona do reprezentacji dziecka i stanowieniu o dziecku, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny,
10. osoba dopuszczona do działalności z małoletnim - w szczególności wychowawca, nauczyciel, duszpasterz, opiekun, trener, instruktor, lider, zastępowy, druh, pielęgniarka, którzy spełniają określone w ustawie Standardach kryteria,
11. osoba odpowiedzialna za Standardy - Minister Prowincjalny albo inna osoba wyznaczona przez niego do sprawowania nadzoru nad realizacją Standardów ochrony małoletnich,
12. osoba współpracująca - osoba wykonująca pracę lub indywidualne zadania albo czynności na rzecz Prowincji na podstawie umowy zlecenia, umowy o dzieło lub innej umowy cywilnoprawnej albo w formie grzesznościowej lub wolontariatu,
13. osoba zaufana - osoba wyznaczona przez Ministra Prowincjalnego odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach dotyczących przemocy wobec małoletnich,
14. parafia - parafia działająca przy Klasztorze OO. Franciszkanów,
15. pracownik - osoba zatrudniona przez Prowincję na podstawie umowy o pracę,
16. proboszcz - członek wspólnoty pełniący rolę proboszcza parafii działającej przy Klasztorze OO. Franciszkanów,

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

17. przedstawiciel ustawowy - rodzic dziecka lub opiekun prawny ustanowiony przez sąd, w sytuacji, gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją,
18. przemoc duchowa - odwoływanie się do przekonań religijnych i wiary osoby w celu wyrządzenia jej szkody,
19. przemoc emocjonalna - każdy akt powodujący naruszenie godności osobistej dziecka, ukierunkowany na wyrządzenie mu krzywdy, tj. poniżanie, krytykowanie, upokarzanie lub ośmieszanie dziecka, a także brak odpowiedniego wsparcia i uwagi, powodujące obniżenie jego poczucia wartości,
20. przemoc fizyczna wobec dziecka - każda forma fizycznego przymusu lub przemocy ze strony rodzica lub opiekuna, czyli osoby odpowiedzialnej za dziecko, która prowadzi do urazu fizycznego lub psychicznego albo wiąże się z ryzykiem takiego urazu,
21. przemoc psychiczna (emocjonalna) wobec dziecka - niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a rodzicem lub opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania,
22. przestępstwo na szkodę dziecka - przestępstwa wymienione w art. 197–200b i art. 202 Kodeksu karnego popełnione na szkodę małoletniego,
23. standardy - niniejsze „Standardy ochrony małoletnich w Prowincji Św. Maksymiliana Marii Kolbego Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych w Polsce (Franciszkanów) w Gdańsku”,
24. standardy ochrony dzieci - zbiór zasad funkcjonujących w Prowincji, które odzwierciedlają politykę prowadzoną na rzecz ochrony dziecka i zapewnienia mu pełnego bezpieczeństwa i prawidłowego rozwoju,
25. ustawa - ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 560),
26. wspólnoty parafialne - działające w ramach Prowincji wspólnoty i grupy świeckich należące do ruchów kościelnych i franciszkańskich, gromadzące dzieci i młodzież, a w szczególności Ruch Światło-Życie i działające w ramach jego wspólnoty oazowe tworzące Oazę Wielką Sychem oraz Liturgiczna Służba Ołtarza,

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

27. wykorzystanie seksualne - wciąganie dziecka w sferę aktywności seksualnej, nieadekwatnej do jego etapu rozwojowego, w sferę działań, których ono nie rozumie i nie jest w stanie zaakceptować i które naruszają jednocześnie normy prawne i społeczne,
28. zaniedbanie - brak zapewnienia podstawowych potrzeb dziecka przy jednoczesnej możliwości zaspakajania tych potrzeb przez osoby odpowiedzialne, które mają odpowiednie środki, wiedzę i dostęp do usług; dotyczy to m.in. jedzenia, ubrania, higieny, nadzoru lub schronienia, jak również brak ochrony dziecka przed narażeniem na niebezpieczeństwo,
29. zespół do spraw prewencji - zespół powołany przez Ministra Prowincjalnego w celu troski o ochronę dzieci w ramach duszpasterstwa i wspólnot franciszkańskich,
30. zgoda rodzica małoletniego - zgoda co najmniej jednego z rodziców dziecka lub opiekuna prawnego.

Charakter prawny i podstawy wydania Standardów

§ 3

1. Standardy stanowią wewnętrzny dokument, który zawiera kierunkowe wytyczne polityki na rzecz zapewnienia ochrony i bezpieczeństwa małoletnim, a także określa prawne i pozaprawne mechanizmy ograniczające zagrożenia związane z jakąkolwiek formą krzywdzenia dzieci oraz formalne procedury postępowania w przypadku naruszenia niniejszych Standardów i nadużyć względem małoletnich.
2. Celem Standardów jest zapewnienie dzieciom bezpiecznego środowiska oraz niwelowanie potencjalnych zagrożeń przeciwko ich życiu, zdrowiu i dobrostanowi podczas pracy duszpasterskiej oraz różnorodnych inicjatyw podejmowanych przez Prowincję w zakresie statutowej działalności, związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, rozwojem duchowym lub realizacją innych zainteresowań dzieci i młodzieży.
3. Standardy stanowią odzwierciedlenie transparentnej polityki prowadzonej przez Prowincję na rzecz osób małoletnich, z dbałością o jasny i zrozumiały przekaz dla wszystkich adresatów, w tym osób zaangażowanych w działania Prowincji, o których mowa w ust 2.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

§ 4

1. Standardy nie zastępują obowiązującego prawa kanonicznego i świeckiego, ale będąc ich uzupełnieniem, stanowią wypełnienie obowiązku ustawowego wynikającego z art. 22b-22c w ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 560)⁶.
2. Standardy stanowią jeden ze szczególnych środków ochrony małoletnich w rozumieniu ustawy przywołanej w ust. 1 i jednocześnie pełnią rolę, o której mowa w ust. 4.
3. Standardy uwzględniają „Wytyczne ochrony małoletnich i osób bezradnych przed nadużyciami seksualnymi i procedury do zastosowania w przypadku zgłoszenia przestępstwa”, wydane przez Ministra Generalnego Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych za zgodą definitorium generalnego z dnia 26 maja 2023 r., a także inne dokumenty kościelne ustanowione w tym zakresie.
4. Standardy pełnią dwojaką funkcję, będąc w zależności od zagadnień w nich uregulowanych:
 - 1) rekomendacją stosowania dobrych praktyk i jednym ze środków wzmacniających ochronę małoletnich, wskazując przełożonym i wszystkim braciom Zakonu reguły postępowania i działania zaradcze wobec zagrożeń w tej sferze,
 - 2) bezwzględnie obowiązującymi nakazami w zakresie dotyczącym nadużyć seksualnych i innych form krzywdzenia dzieci, a w szczególności zasad interwencji, procedur zgłaszania nadużyć i przestępstw popełnionych przez członków wspólnoty.
5. W zakresie, o którym mowa w ust. 4 pkt 2 żaden członek wspólnoty, poza Ministrem Prowincjalnym i działającym z nim Definitorium, nie jest uprawniony do zmiany ustalonych nakazów postępowania, czynienia od nich wyjątków, ani do ustalania innego trybu lub procedury niż określone w Standardach.
6. Minister Prowincjalny jest uprawniony do wyłącznej i ostatecznej interpretacji zasad i pojęć określonych w Standardach, a wszyscy członkowie wspólnoty są zobowiązani kierować się nią i stosować ją w praktyce.

⁶ Nowe przepisy dodano w drodze ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606).

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

§ 5

1. Standardy stanowią dokument ramowy i nadrzędny w stosunku do wszystkich wytycznych, kodeksów i standardów, określanych dalej zbiorczym pojęciem „Kodeksy”, wydawanych wewnątrz struktury organizacyjnej Prowincji.
2. Jednostki organizacyjne Prowincji, których celem statutowym jest prowadzenie działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, rozwojem duchowym, realizacją różnych zainteresowań dzieci i młodzieży lub świadczeniem usług noclegowych wydają własne Kodeksy, które są skonkretyzowaniem i uzupełnieniem niniejszych Standardów, stosownie do charakteru i specyfiki prowadzonej przez siebie działalności.
3. Kodeksy, o których mowa w ust. 2 opracowują i wydają osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi lub za nie odpowiedzialne w ramach funkcji powierzonych przez Ministra Prowincjalnego.
4. Osoby wymienione w ust. 3 odpowiadają także za:
 - 1) udostępnienie Kodeksów w trybie określonym w niniejszych Standardach i publikację ich wersji skrótowych na stronie internetowej,
 - 2) podawanie Kodeksów do wiadomości ich adresatom, w tym pracownikom jednostki organizacyjnej Prowincji i osobom z nią współpracującym, a także za pozyskiwanie i przechowywanie deklaracji respektowania Kodeksów oraz innej dokumentacji wymaganej postanowieniami tych Kodeksów lub niniejszych Standardów,
 - 3) dokonywanie rocznych przeglądów i aktualizacji Kodeksów oraz raportowanie wyników z przeglądów Ministrowi Prowincjalnemu.
5. Kodeksy wydawane przez jednostki organizacyjne Prowincji podlegają kontroli i wymagają zatwierdzenia przez Ministra Prowincjalnego i jego definitorium.
6. Kodeksy, o których mowa w ust. 2 nie mogą zawierać postanowień zmieniających procedury i zasady, o których mowa w § 4 ust. 4 pkt 2 Standardów.

§ 6

1. Na terenie Parafii działających przy klasztorach OO. Franciszkanów wchodzących w skład struktury organizacyjnej Prowincji stosuje się wytyczne dotyczące ochrony małoletnich wydawane przez hierarchię Kościoła zgodnie z właściwością danej archidiecezji lub diecezji.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

2. Gwardiani pełniący funkcję proboszcza są zobowiązani do ich udostępniania i respektowania wytycznych, o których mowa w ust. 1 w zakresie duszpasterstwa i wspólnot parafialnych z zastrzeżeniem § 9 ust. 4-7.
3. W kwestiach, których nie da się jednoznacznie rozstrzygnąć według wytycznych, o których mowa w ust. 1, Gwardian zasięga opinii Ministra Prowincjalnego.
4. O uzasadnionym podejrzeniu popełnienia lub o popełnieniu przestępstwa na szkodę dziecka na terenie Parafii działającej w obrębie klasztoru Prowincji albo zgłoszenia innego nadużycia, którego dopuścił się jeden z Braci względem osoby małoletniej, niezależnie od procedur określonych w wytycznych, o których mowa w ust. 1, Gwardian bezzwłocznie informuje Ministra Prowincjalnego.

Zakres podmiotowy i przedmiotowy Standardów

§ 7

Zakres przedmiotowy Standardów obejmuje zagadnienia wymienione w art. 22c ust. 1 ustawy i jest dostosowany do specyfiki działania Prowincji jako kościelnej osoby prawnej. Standardy określają w szczególności:

- 1) zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a członkami wspólnoty i osobami współpracującymi z Prowincją,
- 2) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego,
- 3) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, i innych zawiadomień zgodnie z ustawą, a także za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”,
- 4) zasady przeglądu i aktualizacji Standardów,
- 5) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie członków wspólnoty do stosowania standardów i wdrożenie niezbędnych procedur,
- 6) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i za udzielenie mu wsparcia,
- 7) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

§ 8

1. Standardy obowiązują wszystkich członków wspólnoty Prowincji, niezależnie od pełnionych funkcji w Zakonie, w tym kapłanów, braci, kleryków, nowicjuszy i postulantów.
2. Do zasad zawartych w Standardach są zobowiązani stosować się także kapłani i członkowie wspólnot życia konsekrowanego, nie podlegający jurysdykcji Ministrowi Prowincjalnemu, którzy zgodnie z prawem pracują lub wykonują określone funkcje na terenie Prowincji albo przebywają w jej obrębie czasowo w ramach odwiedzin albo w celu poratowania zdrowia lub odpoczynku wakacyjnego. W przypadku zgłoszenia nadużycia, z udziałem tych osób sprawa jest badana zgodnie z zapisami niniejszych Standardów, przy czym na każdym z etapów postępowania Minister Prowincjalny informuje właściwego przełożonego zakonnika lub kapłana o postępie sprawy.
3. Członkowie wspólnoty pracujący lub przebywający czasowo poza terenem Prowincji, stosują zasady obowiązujące w miejscu pobytu, a gdyby takowe nie zostały wydane - postępują według zasad określonych w niniejszych Standardach. Powyższe odnosi się także do stosowania miejscowych zasad interwencji i procedur zgłaszania nadużyć.
4. Wszyscy Bracia należący do wspólnoty Prowincji oraz kandydaci dopuszczeni do odbycia formacji, zarówno w Polsce jak i za granicą, zobowiązani są do zapoznania się ze Standardami oraz respektowania ich w pełnej rozciągłości, chyba że zastrzeżono określone wyjątki w niniejszym dokumencie.
5. Potwierdzeniem zobowiązania, o którym mowa w ust. 4 jest złożenie oświadczenia, o którym mowa w § 24 Standardów.

§ 9

1. Niniejsze Standardy stosuje się także względem osób świeckich, a w szczególności pracowników zatrudnionych przez Prowincję, wolontariuszy i osób współpracujących z nią, niezależnie od podstawy prawnej, formy współpracy i jej natężenia, jeżeli osoby te są zaangażowane w działania związane z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez dzieci albo z opieką nad dziećmi.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNI W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

2. W celu zapewnienia bezpiecznego środowiska i możliwie najwyższego poziomu ochrony małoletnich, obowiązkiem każdego przełożonego jest prowadzenie w ramach powierzonej funkcji lub nadzorowanej jednostki organizacyjnej Prowincji odpowiedniej polityki rekrutacyjnej osób zaangażowanych w działalność Prowincji na rzecz i z udziałem małoletnich.
3. Do osób, o których mowa w ust. 1 stosuje się w szczególności postanowienia zawarte w podrozdziale zatytułowanym „Zasady zatrudniania pracowników Prowincji”.
4. Niniejsze Standardy stosuje się wprost do wszystkich obszarów działalności Prowincji, wymagających kontaktów z dziećmi i młodzieżą, jeżeli nie są one prowadzone za pośrednictwem parafii, jednostek organizacyjnych lub dzieł szczególnych mających opracowane własne wytyczne lub Kodeksy.
5. Zasada, o której mowa w ust. 4 dotyczy w szczególności wspólnoty Ruch Światło-Życie i działającej pod jej szyldem Oazy Wielkiej Sychem oraz Liturgicznej Służby Ołtarza, a także do innych form działania na rzecz dzieci.
6. Niezależnie od postanowień ust. 4, w ramach wspólnot wymienionych w ust. 3 i na potrzeby pojedynczych inicjatyw z udziałem małoletnich, a szczególnie wycieczek, wyjazdów wakacyjnych i pielgrzymek wyznacza się każdorazowo osoby odpowiedzialne spośród Braci za:
 - 1) właściwy dobór osób pracujących z dziećmi lub sprawujących nad nimi pieczę, a także ich weryfikację w odpowiednich rejestrach i przeszkolenie przed dopuszczeniem do kontaktów z dziećmi,
 - 2) sprawdzenie pod kątem bezpieczeństwa i zagrożeń dla dzieci miejsca, w których spotyka się grupa lub wspólnota,
 - 3) ustalenia kodeksu niedopuszczalnych zachowań, które nie są wymienione w Standardach, a są istotne z punktu widzenia specyfiki danego przedsięwzięcia,
 - 4) budowanie atmosfery zaufania, tak by o ewentualnych niestosownych zachowaniach lub nadużyciach małoletni komunikowali osobom odpowiedzialnym,
 - 5) angażowanie do współpracy opiekunów dzieci, w tym szczególnie rodziców i informowanie ich o podejmowanych inicjatywach na rzecz ochrony ich dzieci,

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

- 6) uzyskiwanie zgody rodzica lub opiekuna dziecka we wszystkich przypadkach, gdy jest ona wymagana, a szczególnie na wyjazdy grupowe czy rozpowszechnianie lub publikowanie wizerunku dzieci,
 - 7) kontrolę korzystania przez dzieci z Internetu w celu eliminowania dostępu do niedozwolonych i szkodliwych treści, a także za odpowiednie posługiwanie się przez nie urządzeniami mobilnymi,
 - 8) przestrzeganie zasad ochrony danych osobowych, w tym szczególnie wizerunku dzieci.
7. Wszystkie formy zagospodarowania czasu, a szczególnie wypoczynek dzieci powinny być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa z zapewnieniem pełnej transparentności w organizowaniu wyjazdów i spotkań z dziećmi.

II. Podstawowe potrzeby i prawa małoletnich

§ 10

Każdy małoletni ma określone prawa, które członkowie wspólnoty Prowincji respektują i szanują oraz potrzeby, które pomagają im rozpoznawać i zrozumieć. Należą do nich:

Małoletni ma prawo:	Małoletni ma potrzeby
poznania i ochrony swoich potrzeb i praw	zaspokojenia potrzeb fizycznych i zwrócenia na siebie uwagi
ochrony przed zaniedbaniem, przemocą i wykorzystaniem	kontaktów i relacji społecznych
obrony, w tym prawo do korzystania z pomocy obrońcy	przynależności (np. do rodziny, grupy itp.)
odmowy składania wyjaśnień	uznania i szacunku ze strony innych
ochrony przed dyskryminacją	otrzymania wsparcia w integralnym rozwoju
wykonywania praktyk religijnych i korzystania z usług religijnych	budowania i potwierdzania własnej tożsamości
świadczenia z tytułu wypadku lub choroby	pozyskania sensu życia
poszanowania własnej godności	poczucia bezpieczeństwa i doświadczania miłości

III. Kodeks norm i zasad ochrony potrzeb i praw małoletnich

Zapisy ogólne kodeksu norm i zasad

§ 11

1. Każdy członek wspólnoty ma obowiązek respektować prawo małoletniego do ochrony swoich praw i potrzeb, umożliwiać poznanie i zrozumienie tych praw, a także szanować jego godność oraz prawo do rozwoju duchowego i religijnego.
2. W relacji osoby dorosłej do małoletniego stanowczo zabronione są wszelkie formy przemocy fizycznej, psychicznej, wykorzystania seksualnego, uwodzenia i zaniedbania.
3. Każdy członek wspólnoty jest zobowiązany reagować na zachowania naruszające niniejsze Standardy oraz przeciwdziałać zjawiskom, o których mowa w ust. 2, gdy występują one pomiędzy podopiecznymi.
4. Wykaz zachowań w ramach dobrych praktyk w relacji dorosły - małoletni oraz małoletni - małoletni zaprezentowano w załączniku nr 1.
5. Ochronie małoletnich podlega również informacja wrażliwa obejmująca wizerunek, wiadomości o sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.

W kontaktach z małoletnim zachowujemy podstawowe zasady w relacjach poprzez:	W kontaktach z małoletnim stosujemy sposoby komunikacji uwzględniające:
Równe traktowanie wszystkich małoletnich bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność lub niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd	Zwracanie się z szacunkiem i życzliwością
Poszanowanie nietykalności cielesnej	Dostosowanie przekazywanych treści i ich form do wieku małoletniego

STANDARY OCHRONY MAŁOLETNIICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

Poszanowanie prawa do prywatności (m.in. fizycznej, przestrzeni osobistej, kontaktów społecznych)	Używanie form dyscyplinowania, nienaruszających praw małoletniego, dobranych adekwatnie do ich wieku i poziomu rozwoju. Metody te nie mogą naruszać godności i nietykalności osobistej dzieci (zakaz stosowania kar fizycznych),
Budowanie klimatu zaufania i zapewnienie aury bezpieczeństwa.	Organizowanie spotkań indywidualnych z małoletnimi, wyłącznie w uzasadnionych z perspektywy opiekuńczo-wychowawczej i edukacyjnej oraz przy spełnieniu warunków bezpieczeństwa.

Zasady chroniące w kontakcie bezpośrednim

§ 12

1. Wszystkie spotkania z dziećmi na terenie Prowincji powinny być organizowane w miejscach oficjalnych, ogólnodostępnych i do tego przygotowanych.
2. Nie należy przebywać z dzieckiem sam na sam w warunkach odizolowanych. Jeżeli dobro dziecka wymaga indywidualnego spotkania, nie może się ono odbywać w sekrecie (zalecane powiadomienie rodziców lub przełożonego) i w warunkach odizolowanych. Osoba przeprowadzająca spotkanie powinna zadbać o transparentność (np. przeszklone lub uchylone drzwi pomieszczenia, które nie mogą być zamknięte na klucz, obecność innych osób w bezpośrednim pobliżu, powiadomienie innych osób o spotkaniu itp.) indywidualnych spotkań z dziećmi. Spotkania takie nie powinny odbywać się w późnych godzinach wieczornych (po godz. 20.00 lub nocą).
3. Dzieci powinny zawsze pozostawać pod opieką osoby dorosłej. Podczas pełnienia funkcji wychowawczych opiekunowie nie mogą pozostawać pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych ani przyjmować ich w obecności dzieci.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

4. Niestosowne jest skracanie dystansu przez przechodzenie na „ty” osoby dorosłej z małoletnim.
5. W prywatne życie małoletniego wolno ingerować tylko w takim wymiarze, w jakim wymaga tego konkretny problem.
6. W przypadku konieczności podjęcia rozmów na temat seksualności należy wykazać się delikatnością i roztropnie rozeznaczyć, czy takiej rozmowy nie powinien przeprowadzić specjalista.
7. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych, unikać innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z małoletnim. Dotyczy to zwłaszcza pomagania małoletniemu w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu i w korzystaniu z toalety.
8. Zabrania się częstowania dzieci tytoniem, alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi, posiadania środków niedozwolonych przez prawo. Nie wolno również tolerować ich posiadania oraz zażywania przez małoletnich.

Zasady korzystania wszelkich urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony małoletnich chroniącymi przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci

§ 13

1. Obowiązkiem Prowincji jest wykorzystanie i udostępnianie sieci, tak aby nie szkodzić ani nie zagrażać rozwojowi psychofizycznemu małoletniego.
2. Udostępniona sieć internetowa musi pozostać zabezpieczona poprzez:
 - 1) oprogramowanie filtrujące treści internetowe,
 - 2) oprogramowanie monitorujące korzystanie z Internetu (zastępczo dopuszcza się prowadzenie innych działań monitorujących),
 - 3) oprogramowanie antywirusowe,
 - 4) oprogramowanie antyspamowe,
 - 5) zaporę sieciową (fire wall).
3. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu:
 - 1) infrastruktura sieciowa umożliwia dostęp do internetu, zarówno personelowi jak i małoletnim,
 - 2) wszystkie komputery z dostępem do internetu muszą posiadać zainstalowane i aktualne oprogramowanie antywirusowe,

- 3) małoletni, o ile jest to możliwe, korzystają z komputera tylko pod opieką osoby dorosłej,
- 4) korzystanie z multimediiów, Internetu i programów użytkowych służy wyłącznie celom informacyjnym, edukacyjnym i rozrywkowym z zachowaniem zasad bezpieczeństwa,
- 5) użytkownikowi komputera zabrania się: instalowania oprogramowania oraz dokonywania zmian w konfiguracji oprogramowania zainstalowanego w systemie, usuwania cudzych plików, odinstalowania programów, dekompletowania sprzętu, dotykania elementów z tyłu komputera, kabli zasilających, a także kabli sieciowych.

IV. Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

Powzięcie informacji o przemocy

§ 14

1. Wiadomość o fakcie przemocy lub wykorzystania małoletniego lub o prawdopodobieństwie tych faktów może pochodzić z różnych źródeł, m. in.:
 - 1) przekazania osobie zaufanej lub innej osobie informacji sugerującej lub bezpośrednio wskazującej na formę przemocy od samego małoletniego,
 - 2) osoby trzeciej ujawniającej, iż wie od małoletniego, że w stosunku do niego lub innego małoletniego użyto przemocy lub nadal jest wykorzystywany i doznaje formy przemocy,
 - 3) wystąpienia oznak cielesnych (np. zranienia) przez małoletniego, który nie potrafi przedstawić wystarczających wyjaśnień,
 - 4) zaburzenia zachowania małoletniego mogących wskazywać na prawdopodobne doświadczenie przemocy.
2. Każdy małoletni może zgłosić ustnie lub pisemnie, dowolnej osobie, do której ma zaufanie, a w szczególności osobie zaufanej wyznaczonej przez Ministra Prowincjalnego, fakt stosowania wobec niego przemocy. Zgłoszenie doznawanej krzywdy może nastąpić w bezpośredniej rozmowie, SMS-em, drogą elektroniczną, telefoniczną lub inną dostępną, w każdym czasie.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

3. Fakt ujawnienia nie podlega ocenie uwiarygadniającej, lecz wymaga każdorazowo zareagowania.
4. Osoba zaufana lub inna osoba, która powzięła informację od krzywdzonego małoletniego podejmuje w pierwszej kolejności działania:
 - 1) mające na celu zatrzymanie krzywdzenia małoletniego,
 - 2) wezwania pogotowia, jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała,
 - 3) poinformować o zdarzeniu, lub swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małoletniego Zespół ds. Prewencji,
 - 4) sporządzić notatkę opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu dziecka.
5. W przypadku dziecka obcojęzycznego lub mającego trudności w mowie i piśmie, osoba, do której zgłosił się małoletni zapewnia pomoc w nawiązaniu komunikacji poprzez skorzystanie z pomocy osoby władającej językiem obcym lub zapewnia komunikację w innych formach, np. poprzez wykorzystanie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji.
6. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego ściganego z oskarżenia publicznego należy złożyć zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa.
7. Przestępstwami, o których zawiadamia się organy ścigania są w szczególności:
 - 1) art. 197 Kodeksu karnego (zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej),
 - 2) art. 198 Kodeksu karnego (seksualne wykorzystanie niepoczytalności lub bezradności),
 - 3) art. 199 Kodeksu karnego (seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia),
 - 4) art. 200 Kodeksu karnego (seksualne wykorzystanie małoletniego),
 - 5) art. 200a Kodeksu karnego (elektroniczna korupcja seksualna małoletniego),
 - 6) art. 200b Kodeksu karnego (propagowanie pedofilii),
 - 7) art. 202 Kodeksu karnego (publiczne prezentowanie treści pornograficznych),
 - 8) art. 207 Kodeksu karnego (znęcanie się),
 - 9) art. 209 Kodeksu karnego (rozpijanie małoletniego),

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

- 10)art. 210 Kodeksu karnego (porzucenie małoletniego).
8. Należy przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa (np. zabezpieczenie nagrań z monitoringu).
 9. Stwierdzenie stosowania przemocy przez osobę dorosłą w stosunku do małoletniego skutkuje okresowemu lub stałemu wycofaniu jej z pracy polegającej na kontaktach z małoletnimi.
 10. Jeśli niewłaściwe zachowanie dotyczy małoletniego lub zachowań małoletnich wobec siebie nawzajem, należy niezwłocznie zawiadomić rodziców i wraz z nimi podjąć odpowiednie działania. Kontakt z rodzicami dokonuje bezpośredni opiekun małoletniego, powiadamiając jednocześnie Zespół ds. Prewencji.
 11. W przypadku gdy małoletni jest zaniedbywany lub rodzice działają na niekorzyść małoletniego należy wystąpić do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziną.
 12. Wdrożenie procedury „Niebieskiej karty” następuje w przypadku podejrzenia przemocy domowej rozumianej jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
 - 1) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
 - 2) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
 - 3) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
 - 4) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
 - 5) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
-

Działania formalno-prawne

§ 15

1. W przypadku stwierdzenia wystąpienia przemocy wobec małoletniego, Zespół ds. Prewencji:
 - 1) informuje rodzica lub opiekuna prawnego o zaistniałym zdarzeniu,
 - 2) wypełnia kartę interwencji, która stanowi załącznik nr 2, na podstawie notatki sporządzonej przez osobę poinformowaną,
 - 3) dokonuje zawiadomienia organów ścigania, placówek opiekuńczych, sądu lub innych właściwych ze względu na charakter zdarzenia,
 - 4) opracowuje plan wsparcia małoletniego.
2. Zespół, o którym mowa w ust. 1, może korzystać z pomocy ośrodka pomocy społecznej, policji oraz poradni psychologiczno-pedagogicznej.
3. Na posiedzenie Zespołu ds. Prewencji mogą zostać zaproszeni rodzice pokrzywdzonego małoletniego.
4. W przypadku zgłoszenia wystąpienia przemocy w stosunku do małoletniego oraz braku podjęcia działań, Zespół ds. Prewencji sporządza notatkę obejmującą pełne uzasadnienie odstąpienia od podejmowania działań.
5. Zakończenie procedury następuje w przypadku:
 - 1) ustania przemocy w małoletniemu i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu wsparcia małoletniego albo
 - 2) rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.
6. Zakończenie procedury wymaga udokumentowania w formie protokołu podpisanego przez przewodniczącego Zespołu ds. Prewencji, który powinien zawierać:
 - 1) dane dotyczące osób, wobec których realizowana była procedura;
 - 2) datę rozpoczęcia i zakończenia procedury;
 - 3) opis podjętych działań w ramach procedury.
7. O zakończeniu procedury powiadamia się podmioty uczestniczące w procedurze po jej zakończeniu.

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

§ 16

1. Każdy małoletni, który mówi o doświadczanej przez siebie krzywdzie, winien zostać przyjęta z szacunkiem i uważnie wysłuchana.
2. Rodzic lub opiekun prawny osoby skrzywdzonej otrzymuje informację o możliwych formach pomocy, z której może skorzystać na terenie Prowincji lub poza nią.
3. W sytuacji, gdy osoba wskazana jako sprawca jest osobą zaangażowaną w działania Prowincji, należy jak najszybciej zapewnić bezpieczeństwo osobie skrzywdzonej (np. przez niedopuszczanie do niej osoby wskazanej lub podejrzanej o krzywdę).
4. Troska wobec osoby skrzywdzonej i jej bliskich polega przede wszystkim na życzliwym wysłuchaniu i pomocy w odbudowaniu jej więzi z Bogiem i zaufania do Kościoła. Organizowana jest w porozumieniu z Zespołem ds. Prewencji pomoc duchowa i psychiczna.
5. Jeśli osoba skrzywdzona należała do jakiejś grupy, również inni uczestnicy tej grupy powinni otrzymać pomoc.
6. Inne osoby powinni być we właściwy sposób poinformowane o tym, co się wydarzyło oraz otrzymać stosowną pomoc. Należy przy tym zachować zasadę ochrony dobrego imienia osoby skrzywdzonej.
7. Jeśli zgłoszenie dotyczy innej krzywdy czy niewłaściwego zachowania, osoba zgłaszająca (lub rodzic czy opiekun prawny) otrzymuje informację o podjętych w sprawie krokach.
8. Wszelkie działania i uzyskane informacje objęte są zasadą poufności, jednakże osoby skrzywdzonej nie wolno zobowiązywać do zachowania tajemnicy.

IV. Organizacyjny i kompetencyjny schemat odpowiedzialności w zakresie ochrony małoletnich

Zakres odpowiedzialności Prowincji

§ 17

1. Odpowiedzialnym za opracowanie Standardów jest Minister Prowincjalny.
2. Minister Prowincjalny powołuje Zespół ds. Prewencji, składający się przynajmniej z 5 członków.
3. Członkami obligatoryjnymi Zespołu ds. Prewencji są:
 - 1) Delegat ds. ochrony dzieci i młodzieży,
 - 2) Delegat ds. kontaktu z pokrzywdzonymi,
 - 3) Kurator dla sprawców przestępstw związanych z wykorzystywaniem seksualnym osób małoletnich w Kościele.
4. Minister Prowincjalny może zaprosić do działania w ramach Zespołu ds. Prewencji osoby duchowne i świeckie posiadające wiedzę i doświadczenie w zakresie:
 - 1) szeroko rozumianej ochrony małoletnich przed przemocą,
 - 2) psychologii,
 - 3) osoby zaufane.
5. Zespół ds. Prewencji realizuje zadania w zakresie przewidzianym przez Standardy w szczególności poprzez:
 - 1) prowadzenie stałych działań w zakresie asekuracji i przeciwdziałania wystąpienia przemocy w stosunku do małoletnich,
 - 2) udzielania wsparcia w przypadku stwierdzenia wystąpienia przemocy w stosunku do małoletnich,
 - 3) składania zawiadomień, wyjaśnień i innych niezbędnych środków dowodowych przed organami ścigania, sądem rodzinnym, itp.
 - 4) wdrażania procedury „Niebieskiej karty”,
 - 5) współpracę z funkcjonującymi w ramach struktury Prowincji Komisjami, Delegatami i samodzielными stanowiskami,
 - 6) wyznaczanie osób bezpośrednio zaangażowanych w pomoc poszkodowanemu małoletniemu z uwzględnieniem wiedzy, kompetencji oraz zaufania pokrzywdzonego małoletniego do wyznaczonej osoby,

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNI W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

- 7) przygotowanie członków Prowincji do wdrażania i stosowania standardów ochrony małoletnich,
 - 8) weryfikację i przygotowywanie zmian standardów ochrony małoletnich.
6. W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) Minister Prowincjalny może poszerzyć skład Zespołu ds. Prewencji o osoby posiadające wiedzę, dobre relacje lub wysoki poziom zaufania w stosunku do krzywdzonego małoletniego.
7. Zespół ds. Prewencji, w zależności od potrzeb, może powołać przedstawiciela zespołu w terenie, reprezentującego i działającego w imieniu Zespołu.
8. Realizację zadań w zakresie ochrony przed cyberprzemocą realizuje Komisja ds. Środków Społecznego Przekazu.
9. Osobami, odpowiedzialnymi za przyjęcie zgłoszenia jest każda osoba mająca pośredni lub bezpośredni kontakt z małoletnim, która to, w opinii małoletniego jest godna jego zaufania i okaże pomoc w zakresie, jakim małoletni wymaga i oczekuje.
10. Zespół ds. Prewencji na koniec I kwartału każdego roku przedkłada do zatwierdzenia Ministrowi Prowincjalnemu sprawozdanie z działalności za poprzedni rok kalendarzowy.
11. Minister Prowincjalny wyznacza osobą zaufaną, legitymującą się nienaganną opinią i reputacją osobistą, która uprawniona jest do przyjmowania zgłoszeń w zakresie nadużyć lub przestępstw dokonanych na szkodę dzieci na terenie Prowincji.
12. Wykaz osób odpowiedzialnych za obszar ochrony małoletnich w prowincji oraz dane do kontaktu przedstawia poniższa tabela.

Obszar odpowiedzialności	Imię i nazwisko/funkcja	Dane kontaktowe
Osoba odpowiedzialna za wdrażanie Standardów	o. Wojciech Kulig, Minister Prowincjalny	prowincjal@franciszkanie.gdansk.pl

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

Osoba zaufana odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń	O. Waldemar Klinkosz	w.klinkosz@uksw.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za bezpieczne korzystanie z Internetu i mediów	P. Maja Studzińska	majastudzinska@gmail.com
Zespół ds. Prewencji	O. Waldemar Klinkosz o. Robert Wołyniec o. Robert Leżohupski	w.klinkosz@uksw.edu.pl wikariusz@franciszkane.gdansk.pl glossator@gmail.com

Poszerzanie świadomości w odpowiedzialności zbiorowej

§ 18

1. Zespół ds. Prewencji organizuje, w zależności od potrzeb, szkolenia informacyjne dla pracowników, wolontariuszy i innych osób pełniących funkcje wychowawcze lub zaangażowanych w pracę nad dziećmi i młodzieżą w zakresie poszerzania wiedzy dotyczącej:
 - 1) rodzajów przemocy (w tym przemocy rówieśniczej);
 - 2) rozpoznawania oznak przemocy (w tym wykorzystania seksualnego);
 - 3) strategii działania sprawców przemocy (w tym przemocy seksualnej);
 - 4) rozmowy z dzieckiem/nastolatkiem/osobą bezbronną na temat krzywdy;
 - 5) rozmowy z dorosłymi (gdy ktoś pracuje z grupą dorosłych) dotyczącą przemocy;
 - 6) zagrożeń i ochrony przed szkodliwymi treściami w Internecie;
 - 7) innych zaleceń obowiązujących w Prowincji.
2. Minister Prowincjalny z własnej inicjatywy lub na wniosek członków Definitorium może w każdym czasie rekomendować zorganizowanie dodatkowych szkoleń dla osób wymienionych w ust. 1 lub innych osób współpracujących z Prowincją,

a także wydawać wytyczne pogłębiające świadomość ochrony małoletnich i doskonalące metody jej zapewnienia.

VI. Obowiązki regulacyjnej i dokumentacyjnej Prowincji w zakresie ochrony małoletnich

Zasady zatrudniania pracowników Prowincji

§ 19

1. Minister Prowincji przed nawiązaniem stosunku pracy, niezależnie od podstawy jego nawiązania oraz terminu jego trwania uzyskuje informacje:
 - 1) w przypadku każdego pracownika, wolontariusza, praktykanta z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii⁷ lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;
 - 2) w przypadku zatrudnienia każdej osoby i dopuszczeniem wolontariuszy lub praktykantów do kontaktu z uczniami i opiekami, z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.
2. Nie jest wymagane przedstawienie zaświadczeń, w przypadku, gdy nawiązywany jest kolejny stosunek pracy w ciągu 3 miesięcy od dnia rozwiązania.
3. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pedagogicznych składają przed nawiązaniem stosunku pracy pisemne potwierdzenie spełniania warunku:
 - 1) posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystania z praw publicznych,
 - 2) że nie toczy się przeciwko kandydatowi postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne.
4. W przypadku zatrudnienia kandydata do pracy lub dopuszczenia do kontaktu z małoletnimi osoby posiadającej obywatelstwo innego państwa lub osoby

⁷ (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600).

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

zamieszkującej w ciągu ostatnich 20 lat poza granicami Rzeczypospolitej Polski je zobowiązany do złożenia przed zatrudnieniem lub dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi informacji z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwanej do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi (załącznik nr 7).

5. W przypadku, gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 4, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w pkt 4, składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz, że nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi (załącznik nr 6).
6. Oświadczenia, o których mowa w ust. 5 składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
7. Informacje, o których mowa w ust. 4-6, utrwalane są w formie wydruku i załączane do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

8. Zatrudniani pracownicy, wolontariusze i osoby współpracujące z Prowincją przed rozpoczęciem pracy lub dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi są zobowiązani do zapoznania się z Kodeksem ochrony małoletnich jednostki organizacyjnej, jeśli takowy został wydany, zasadami bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych (RODO) oraz niniejszymi Standardami.
9. Potwierdzenie zapoznania się z w/w dokumentami wymienionymi w ust. 8 oraz oświadczenia o zobowiązaniu się do ich przestrzegania składane jest w formie pisemnej i umieszczone w aktach osobowych lub dołączane do umów o świadczenie działalności wolontariackiej, umów cywilnoprawnych lub innej stosownej dokumentacji.

Sposób dokumentowania ujawnionych zdarzeń

§ 20

1. Dla każdego zdarzenia podejrzenia krzywdzenia małoletnich zakładana jest imienna teczka z nazwiskiem małoletniego. Teczkę zakłada i prowadzi Zespół ds. Prewencji.
2. Do czasu zakończenia sprawy teczka jest należycie chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych.
3. W teczce umieszcza się stosownie do potrzeb:
 - 1) Zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia lub zgłoszenie krzywdzenia (Załącznik),
 - 2) Protokół rozmowy ze zgłaszającym, o ile jest możliwym jego sporządzenie,
 - 3) Protokoły i notatki z rozmów z małoletnim i osobą jemu najbliższą lub niekrzywdzącym rodzicem/opiekunem,
 - 4) Protokół z posiedzenia Zespołu ds. prewencji,
 - 5) Oświadczenia składane w toku prowadzonej sprawy,
 - 6) Inne dokumenty i korespondencję związaną z danym zgłoszeniem.

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów

§ 21

1. Dokument zawierający standardy ochrony małoletnich aktualizowany jest w zależności od potrzeb. Weryfikacja zapisów standardów ochrony małoletnich

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

dokonywana jest nie rzadziej niż raz w roku z uwzględnieniem analizy przypadków, które wystąpiły.

2. Ewaluacja dokumentu dokonywana jest przez Zespół ds. Prewencji we współpracy z osobami bezpośrednio zaangażowanymi w opiekę nad małoletnimi, duszpasterzami i innymi osobami wyznaczonymi przez Ministra Prowincjalnego.
3. Przynajmniej raz w roku Prowincja przeprowadza ankietę monitorującą wśród pracowników i współpracowników, zgodnie z załącznikiem nr 3 .
4. Wnioski dotyczące zmiany Standardów mogą być zgłaszane do Zespołu ds. Prewencji.
5. W przypadku zmian prawa, wymagających ich wdrożenia, nowelizacje Standardów są wprowadzane w formie dekretu wydanego przez Ministra Prowincjalnego.
6. Minister Prowincjalny przed wydaniem Dekretu zobowiązany jest do uzyskania zgody Definitorium na wprowadzenie stosownych zmian do Standardów.

Zasady ochrony danych osobowych i wizerunku małoletnich

§ 22

1. Nie jest dopuszczalne ujawnianie danych wrażliwych dotyczących małoletniego wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 RODO⁸, obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.
2. Nie wolno utrzymywać wizerunku dzieci w formie zdjęć lub filmów bez ich zgody, a także upubliczniać zdjęć, filmów z udziałem dzieci bez pisemnej zgody ich rodziców lub opiekunów prawnych, z wyjątkiem zdjęć dużych grup w miejscach publicznych w związku z informowaniem o wydarzeniach.

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE.L. z 2016 r. Nr 119, poz. 1)

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

3. Osoby uczestniczące w sprawach, co do których powzięto informację o stosowaniu przemocy wobec nieletniego zobowiązane są do złożenia oświadczenia o zachowaniu poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia dziecka oraz przetwarzanych danych osobowych zgodnie z załącznikiem nr 5.

VIII. Postanowienia końcowe i implementujące

Zastosowanie do osób świeckich

§ 23

1. Wszyscy pracownicy, wychowawcy i osoby sprawujące nadzór nad bezpieczeństwem małoletnich zobowiązani są do zapoznania się i przestrzegania Standardów.
2. Potwierdzenie zapoznania i deklaracja przestrzegania standardów, składana jest przez pracowników, osoby współpracujące, wolontariuszy oraz inne osoby sprawujące nadzór nad małoletnimi lub pracujące z dziećmi przed przystąpieniem do pełnienia powierzonych im zadań i funkcji (załącznik nr 4).

Zastosowanie do osób duchownych

§ 24

1. Minister Prowincjalny i wyznaczeni do tego Bracia w porozumieniu i we współpracy z Gwardianami, proboszczami i braćmi odpowiedzialnymi za różne obszary duszpasterstwa są odpowiedzialni za wdrożenie tych Standardów w w Prowincji.
2. Każdy z Braci zobowiązany jest do zapoznania się z niniejszym dokumentem i do pisemnego poświadczenia bezwarunkowego jego przyjęcia. Stosowny dokument zostanie złożony w teczce personalnej w Kurii Prowincjalnej (załącznik nr 4).
3. Odpowiedzialni za kolejne etapy formacji są zobowiązani zapoznać ze Standardami Braci w formacji początkowej, którzy począwszy od postulatów zobowiązani są do pisemnego poświadczenia bezwarunkowego ich respektowania. Stosowny dokument zostanie złożony w teczce personalnej w Kurii Prowincjalnej (załącznik nr 4).

Postanowienia końcowe

§ 25

1. Standardy udostępniane są w formie pisemnej lub elektronicznej rodzicom, opiekunom prawnym oraz małoletnim (w wersji skróconej i zrozumiałej dla dzieci) w celu zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.
2. Rodzice albo opiekunowie prawni w imieniu własnym lub odpowiednio w imieniu dziecka potwierdzają pisemnie lub elektronicznie o zapoznaniu się ze Standardami.
3. Standardy udostępniane są na każde życzenie przez Zespół ds. Prewencji.
4. Standardy wchodzi w życie w dniu określonym w Dekrecie wydanym przez Ministra Prowincjalnego.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

Załączniki:

1. Załącznik nr 1 - Wykaz zachowań w ramach dobrych praktyk,
2. Załącznik nr 2 - Karta Interwencji,
3. Załącznik nr 3 - Monitoring standardów (ankieta dla pracowników i współpracowników),
4. Załącznik nr 4 - Oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich i zobowiązaniu do jej przestrzegania,
5. Załącznik nr 5 - Oświadczenie o zachowaniu poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia dziecka oraz przetwarzanych danych osobowych,
6. Załącznik nr 6 - Oświadczenie o niekaralności za przestępstwa na szkodę małoletnich,
7. Załącznik nr 7 - Oświadczenie o krajach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat innych niż Rzeczypospolita Polska.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

Załącznik nr 1 do Standardów Ochrony Małoletnich w
Prowincji Św. Maksymiliana Marii Kolbego Zakonu
Braci Mniejszych Konwentualnych w Polsce
(Franciszkanów) w Gdańsku

Wykaz zachowań w ramach dobrych praktyk

Komunikacja budująca dobre relacje z dziećmi

1. W komunikacji z dziećmi zachowujemy spokój, cierpliwość i szacunek. Okazujemy też zrozumienie dla trudności i problemów. Reagujemy według zasad konstruktywnej komunikacji i krytyki na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa oraz na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród nich.
2. Zapewniamy dzieciom prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania oraz prawo do bycia wysłuchanym przez dorosłych, w tym zwłaszcza opiekunów, nauczycieli, wychowawców i kapłanów.
3. Komunikacja z dziećmi prowadzona jest w sposób konstruktywny, budujący relacje, a nie hierarchię zależności oraz nieufność i wrogość.
4. Nie zawstydzamy, nie upokarzmy, nie lekceważymy i nie obrażamy dzieci.
5. Unikamy wypowiedzi nakazujących, komenderujących, nadmiernie moralizujących, krytykanckich. Nie wytykamy błędów w sposób, który rani lub zawstydza.
6. Nie grozimy, nie wyrażamy dezaprobaty wobec zachowania dziecka w sposób uwłaczający godności i poczuciu jego własnej wartości.
7. Nie reagujemy złośliwościami, sarkazmem, nie dowcipkujemy i nie żartujemy z dzieci w sposób, który obniża poczucie jego własnej wartości.
8. Słuchamy uważnie, udzielamy przemyślanych odpowiedzi adekwatnych do wieku dziecka i danej sytuacji.
9. W sytuacji wymagającej interwencji wobec dziecka staramy się zachować spokój i nie naruszamy jego przestrzeni osobistej.

Komunikacja z dziećmi służąca rozwiązywaniu konfliktów i utrzymywaniu świadomej dyscypliny.

1. W rozwiązywaniu konfliktów stosujemy następujące zasady konstruktywnej komunikacji:

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

- a. nie oceniamy;
 - b. nie uogólniamy, nie interpretujemy;
 - c. oddzielamy problem od osoby, wyrażamy brak akceptacji dla zachowania a nie człowieka. Skupiamy swoją uwagę na rozmówcy i koncentrujemy się na tym co mówi;
 - d. okazujemy dziecku szacunek;
 - e. upewniamy się, czy dobrze rozumie nasze intencje;
 - f. mówimy wprost – otwarcie wyrażamy swoje potrzeby, uczucia i propozycje;
 - g. udzielamy konkretnych informacji zwrotnych.
2. W procesie rozwiązywania konfliktu dbamy o komunikację dającą dziecku poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego, chroniącą go od poczucia, że rozwiązanie konfliktu jest dla niego krzywdzące i rodzi u niego poczucie niesprawiedliwości, zlekceważenia czy odrzucenia.
 3. Umiejętnie, w sposób konstruktywny uczestniczymy w rozwiązywaniu konfliktów.
 4. Szybko reagujemy na problemy związane z dyscypliną dzieci:
 - a. rozwiązujemy pojawiające się problemy z dyscypliną bezpośrednio po naruszeniu zasad przez dzieci;
 - b. zwracamy uwagę tym dzieciom, którzy łamią ustalony porządek;
 - c. wykazujemy empatię wobec dzieci;
 - d. ustalamy (przypominamy) obowiązujące zasady - wyraźnie określamy oczekiwane zachowania dotyczące różnych rodzajów aktywności.
 5. Metody dyscyplinowania dzieci dobieramy adekwatnie do wieku dzieci i poziomu rozwoju. Metody te nie mogą naruszać godności i nietykalności osobistej dzieci - obowiązuje bezwzględny zakaz stosowania kar fizycznych i odpowiedzialności zbiorowej.
 6. Stosowanie środków oddziaływania wychowawczego dzieci stosujemy rozważnie, w sposób uzasadniony i zrozumiały dla nich.
 7. Stosujemy środki oddziaływania wychowawczego w stosunku do dzieci za niewłaściwe zachowania, dostrzegając i nagradzając jednocześnie pozytywne zachowania.

Zakaz stosowania przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

1. Nie wykorzystujemy wobec dzieci relacji władzy albo przewagi fizycznej lub emocjonalnej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
2. Nie stosujemy żadnej formy przemocy fizycznej i przemocy psychicznej wobec dzieci, np. takiej jak:
 - a) izolowanie, pomijanie, obniżanie statusu w grupie;
 - b) stygmatyzowanie dzieci z powodu ich zdrowia, osiągnięć edukacyjnych, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej;
 - c) wyszydzanie uczniów, wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, grożenie;
 - d) zastraszanie, obrażanie ich godności, stosowanie kar niewspółmiernych do win;
 - e) agresywne wypowiedzi, komentarze i ataki na czatach, komunikatorach i forach internetowych.
 - f) umieszczanie obraźliwych, ośmieszających dziecko rysunków, zdjęć i filmów;
 - g) rozpowszechnianie wszelkich nieprawdziwych, poniżających dziecko materiałów.
3. Nie stosujemy naruszających godność dziecka wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązujemy w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej w tym:
 - a) komentarzy na temat ciała, wyglądu, ubioru z podtekstem seksualnym;
 - b) dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci;
 - c) nie piszemy do dzieci wulgarnych lub dwuznacznych smsów, e-maili;
 - d) nie publikujemy żadnych prywatnych zdjęć ani innych informacji o dzieciach i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, np. Facebooku, bez zgody zainteresowanych stron;
 - e) nie wdajemy się w prywatne rozmowy w mediach społecznościowych, nie zamieszczamy komentarzy i nie udostępniamy zdjęć, w jakimkolwiek podtekście lub kontekście, które mogłyby dziecku wyrządzić krzywdę.

Niedozwolone zachowania w relacji między dziećmi:

Zakaz stosowania agresji i przemocy wobec innych dzieci:

1. agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

- bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie;
 - wymuszenia;
 - napastowanie seksualne;
 - nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą;
 - fizyczne zaczepki;
 - zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
 - rzucanie w kogoś przedmiotami.
2. Agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:
- obelgi, wyzwiska;
 - wyśmiewanie, drwienie, szydzenie;
 - bezpośrednie obrażanie;
 - plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie;
 - groźby;
 - stalking.
3. Agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:
- poniżanie;
 - wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie;
 - pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu, w mediach społecznościowych);
 - wulgarne gesty;
 - śledzenie, szpiegowanie;
 - obraźliwe SMSy i MMSy, itp;
 - wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania;
 - telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające;
 - niszczenie, zabieranie rzeczy należących do ofiary;
 - straszenie;
 - uporczywe wpatrywanie się w osobę;
 - szantażowanie;
 - odwracanie się i pomijanie w rozmowie.

Szacunek w kontaktach internetowych i zakaz cyberprzemocy

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

1. Szanuj innych i traktuj ich tak, jak chcesz, by traktowali Ciebie - dotyczy to wszystkich typów Twojej aktywności w sieci. Po drugiej stronie ekranu jest drugi człowiek.
2. Pamiętaj, że cyberprzemoc często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów”. Nie każdy ma takie samo poczucie humoru. Uważaj na to, co piszesz i co publikujesz, w Internecie nic nie ginie. W świecie wirtualnym łatwo poruszyć lawinę wzajemnych niechęci, co może doprowadzić do konkretnej formy przemocy.
3. Nie udostępniaj kontaktów do innych osób (telefonicznych, mailowych) bez ich zgody.
4. Dbaj o swój oraz innych wizerunek w sieci – nie publikuj wrażliwych danych, powierzonych ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych. Szanuj ich prywatność.
5. Chronь intymność swoją i innych. Nie wysyłaj i nie udostępniaj zdjęć lub filmów, które by ją naruszały.
6. Sprzeciwiaj się hejtowi, sam nie publikuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że ktoś jest poniżany w Internecie. Nie przesyłaj dalej ośmieszających wiadomości. Zgłoś takie działania odpowiednim osobom.
7. Nie prowokuj innych do niepotrzebnych, nieuzasadnionych kłótni. Trolling, świadome poniżanie, nękanie i zaczepki są zachowaniami niedopuszczalnymi.
8. Nie wykluczaj swoich rówieśników z grup w mediach społecznościowych z powodu swoich prywatnych niechęci.
9. Nie podszywaj się w Internecie pod inne osoby. Takie zachowanie w cyberprzestrzeni jest kradzieżą tożsamości. To jest przestępstwo.
10. Jeżeli zauważysz, że ktoś nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze.
11. Pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w cyberprzestrzeni także są karalne. Twoje działania w sieci nie są anonimowe.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

Załącznik nr 2 do Standardów Ochrony Małoletnich w
Prowincji Św. Maksymiliana Marii Kolbego Zakonu
Braci Mniejszych Konwentualnych w Polsce
(Franciszkanów) w Gdańsku

KARTA INTERWENCJI

Numer zgłoszenia /sygnatura	
Data i czas zgłoszenia	
Imię i nazwisko osoby zgłaszającej (nr tel., e-mail)	
Imię i nazwisko osoby skrzywdzonej (nr tel., e-mail)	
Imię i nazwisko osoby stosującej przemoc (nr tel., e-mail)	
Forma krzywdzenia, miejsce, okoliczności towarzyszące	
Świadkowie	
Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	☐ Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (art. 304 k.p.k.) ☐ Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny ☐ Inny rodzaj interwencji (jaki?)
Dane organu/placówek/osób/instytucji, do których zgłoszono interwencję i z którymi się kontaktowano	
Czytelne podpisy osób uczestniczących w przyjmowaniu zgłoszenia	

.....
miejsowość, data

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

Załącznik nr 3 do Standardów Ochrony Małoletnich w Prowincji Św. Maksymiliana Marii Kolbego Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych w Polsce (Franciszkanów) w Gdańsku

MONITORING STANDARDÓW

– ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW I WSPÓŁPRACOWNIKÓW

Lp.	Pytanie	TAK	NIE
1.	Czy znasz standardy ochrony małoletnich obowiązujące w Prowincji?		
2.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego małoletniego?		
3.	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia małoletniego?		
4.	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika?		
5.	Czy masz uwagi/sugestie/przemyślenia związane z funkcjonującymi w Prowincji „Standardów Ochrony Małoletnich”? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej)		
6.	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?		
NAPISZ: Jakie zasady zostały naruszone?			
NAPISZ: Jakie działania podjąłeś?			
NAPISZ: Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów			

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNI W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

Załącznik nr 4 do Standardów Ochrony Małoletnich w Prowincji Św. Maksymiliana Marii Kolbego Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych w Polsce (Franciszkanów) w Gdańsku

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNI I ZOBOWIĄZANIU DO JEJ PRZESTRZEGANIA

W trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. 2023 poz. 1304 z późn. zm.)

Ja, niżej podpisana/y, oświadczam, że zapoznałam/zapoznałem się z treścią dokumentu pod nazwą: „Standardy Ochrony Małoletnich w Prowincji Św. Maksymiliana Marii Kolbego Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych w Polsce (Franciszkanów) w Gdańsku” i zobowiązuje się do ich bezwzględnego przestrzegania.

.....
/miejsowość i data/

.....
/czytelne imię i nazwisko/

.....
/podpis/

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

Załącznik nr 5 do Standardów Ochrony Małoletnich w
Prowincji Św. Maksymiliana Marii Kolbego Zakonu
Braci Mniejszych Konwentualnych w Polsce
(Franciszkanów) w Gdańsku

OŚWIADCZENIE O ZACHOWANIU POUFNOŚCI INFORMACJI POWZIĘTYCH W PROCESIE POSTĘPOWANIA W SPRAWIE KRZYWDZENIA DZIECKA ORAZ PRZETWARZANYCH DANYCH OSOBOWYCH

Niniejszym oświadczam, że znana jest mi treść przepisów art. 241 § 1 - § 3 Kodeksu karnego⁹ i wynikające z nich zakazy:

1. rozpowszechnia publicznie wiadomości z postępowania przygotowawczego, zanim zostały ujawnione w postępowaniu sądowym,
2. rozpowszechnia publicznie wiadomości z rozprawy sądowej prowadzonej z wyłączeniem jawności,
3. rozpowszechnia publicznie wiadomości z postępowania prowadzonego na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Oświadczam, że znane są mi zasady bezpiecznego przetwarzania danych osobowych na podstawie przepisów RODO. Zobowiązuję się jednocześnie do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji, które zostały mi ujawnione w procedurze interwencyjnej w związku ze zgłoszeniem przemocy wobec dziecka, zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka lub podjęciem innych działań w celu ochrony dziecka.

.....
/miejscość i data/

.....
/czytelne imię i nazwisko/

.....
/podpis/

⁹ Art. 241 [Rozpowszechnianie wiadomości]

§ 1. Kto bez zezwolenia rozpowszechnia publicznie wiadomości z postępowania przygotowawczego, zanim zostały ujawnione w postępowaniu sądowym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto rozpowszechnia publicznie wiadomości z rozprawy sądowej prowadzonej z wyłączeniem jawności.

§ 3. Karze określonej w § 1 podlega, kto bez zezwolenia rozpowszechnia publicznie wiadomości z postępowania prowadzonego na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich.

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W PROWINCJI GDAŃSKIEJ**

Załącznik nr 6 do Standardów Ochrony Małoletnich w
Prowincji Św. Maksymiliana Marii Kolbego Zakonu
Braci Mniejszych Konwentualnych w Polsce
(Franciszkanów) w Gdańsku

**OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI
ZA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNICH**

Ja,....., legitymujący (-a) się
dowodem osobistym/paszportem o nr.....:

1. Oświadczam, że nie byłem (-am) skazany (-a) za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz, że nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłem (-am) się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
2. Składając powyższe oświadczenie, podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu karnego i jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

.....
/miejscowość i data/

.....
/czytelne imię i nazwisko/

.....
/podpis/

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PROWINCJI GDAŃSKIEJ

Załącznik nr 7 do Standardów Ochrony Małoletnich w
Prowincji Św. Maksymiliana Marii Kolbego Zakonu
Braci Mniejszych Konwentualnych w Polsce
(Franciszkanów) w Gdańsku

OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA W CIĄGU OSTATNICH 20 LAT INNYCH NIŻ RZECZYPOSPOLITA POLSKA

W trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (tj. Dz.U. 2023 poz. 1304 z późn. zm.)

Ja, niżej podpisany/a, oświadczam, że:

1. Posiadam obywatelstwo innego państwa niż Rzeczypospolita Polska: tak/nie.
2. Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, to proszę wpisać państwo.....
3. W ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/nie zamieszkiwałem w innych państwach.
4. Proszę wpisać państwo/państwa:

.....
.....
.....

Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi: tak/nie.

1. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw, gdyż państwo to nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi: tak/nie.
2. Oświadczam, że prawo państwa nie przewiduje sporządzenia informacji z rejestru karnego: tak/nie.
3. Oświadczam, że w państwie nie prowadzi się rejestru karnego: tak/nie.

**STANDARBY OCHRONY MAŁOLETNICH
W PROWINCJI GDAŃSKIEJ**

4. Oświadczam, że nie byłem prawomocnie skazany w państwie.....
za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV
Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29
lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego
orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłem się takich czynów zabronionych, oraz
nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub
ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk,
wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z
wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad
psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych
zainteresowań przez dzieci, lub z opieką nad nimi.

5. Oświadczam, że jestem świadomy, że składając ww. oświadczenia, podlegam
odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu karnego, to jest
odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
/miejscowość i data/

.....
/czytelne imię i nazwisko/

.....
/podpis/